

2023/2901

2023 12 29

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/2901

2023 m. gruodžio 11 d.

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Indijos vandenyno tunų komisijoje, ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2019/860

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjunga Tarybos sprendimu 95/399/EB ⁽¹⁾ prisijungė prie Susitarimo įsteigti Indijos vandenyno tunų komisiją ⁽²⁾ (IOTC) (toliau – IOTC susitarimas);
- (2) IOTC yra atsakinga už žvejybos išteklių valdymą ir išsaugojimą IOTC susitarimo rajone. IOTC priima išsaugojimo ir valdymo priemones, kad užtikrintų išteklių, kuriems taikomas IOTC susitarimas, išsaugojimą ir skatintų optimalų jų naudojimą. Tokios priemonės gali tapti privalomos Sąjungai;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1380/2013 ⁽³⁾ nustatyta, kad Sąjunga turi užtikrinti, kad žvejybos ir akvakultūros veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą. Jame taip pat nustatyta, kad Sąjunga žuvininkystės valdymui turi taikyti atsargumo principą ir siekti užtikrinti, kad gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių populiacijų dydžiai viršytų dydžius, kuriems esant gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis. Tame reglamente taip pat nustatyta, kad Sąjunga turi imtis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis grindžiamų išteklių valdymo ir išsaugojimo priemonių, remti mokslinių žinių ir rekomendacijų plėtojimą, laipsniškai panaikinti žuvų išmetimo į jūrą praktiką ir skatinti taikyti tokius žvejybos metodus, kuriais prisidedama prie selektyvesnės žvejybos ir padedama vengti nepageidaujamos prieгаudos bei kuo labiau ją mažinti, taip pat vykdyti žvejybą, kuria daromas mažas poveikis jūrų ekosistemoms ir žvejybos ištekliams. Be to, Reglamente (ES) Nr. 1380/2013 konkrečiai pabrėžta, kad tų tikslų ir principų Sąjunga turi laikytis žuvininkystės išorės santykiuose;
- (4) remiantis Komisijos komunikatais Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“, „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ ir „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo““, labai svarbu apsaugoti gamtą, o ekosistemų būklės blogėjimo tendenciją nukreipti priešinga linkme. Dėl klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo neturi kilti pavojus prekių ir paslaugų, kurias sveikos jūrų ekosistemos teikia žvejams, pakrančių bendruomenėms ir apskritai žmonėms, prieinamumui;

⁽¹⁾ 1995 m. rugsėjo 18 d. Tarybos sprendimas 95/399/EB dėl Bendrijos prisijungimo prie Susitarimo įsteigti Indijos vandenyno tunų komisiją (OL L 236, 1995 10 5, p. 24).

⁽²⁾ OL L 236, 1995 10 5, p. 25.

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

- (5) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europinė plastikų žiedinėje ekonomikoje strategija“ nurodytos konkrečios priemonės, kuriomis siekiama mažinti plastiko kiekį ir jūros taršą, taip pat užtikrinti mažesnę jūroje prarandamų arba paliekamų žvejybos įrankių kiekį. Be to, Komisijos komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriam sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos““ siekiama sumažinti plastiko šiukšlių jūroje kiekį 50 proc., o į aplinką patenkančio mikroplastiko kiekį – 30 proc.;
- (6) Bendrame komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Krypties į tvarią mėlynąją planetą nustatymas“ pabrėžiama jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir išsaugojimo svarba pagal Sąjungos išorės veiksmų prioritetus. Sąjunga yra svarbiausia veikėja regioninėse žvejybos valdymo organizacijose ir žvejybos institucijose visame pasaulyje. Bendradarbiaudama su jomis Sąjunga skatina žuvų išteklių tvarumą ir skaidrų sprendimų priėmimą remiantis patikimomis mokslinėmis rekomendacijomis, pabrėžia mokslinių tyrimų svarbą ir griežtina atitiktį reikalavimams;
- (7) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi IOTC komisijos susitikimuose 2024–2028 m. laikotarpiu, nes IOTC priimtose išteklių išsaugojimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės gali būti privalomos Sąjungai ir gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, būtent Tarybos reglamentų (EB) Nr. 1005/2008 ⁽⁴⁾ ir (EB) Nr. 1224/2009 ⁽⁵⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) 2017/2403 ⁽⁶⁾ ir (ES) 2022/2343 ⁽⁷⁾, turinį;
- (8) dabartinė pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi IOTC susitikimuose, yra nustatyta Tarybos sprendimu (ES) 2019/860 ⁽⁸⁾. Tą sprendimą tikslinga panaikinti ir jį pakeisti nauju sprendimu, skirtu 2024–2028 m. laikotarpiui;
- (9) atsižvelgiant į kintantį IOTC susitarimo rajono žvejybos išteklių pobūdį ir dėl to kylantį poreikį Sąjungos pozicijoje atsižvelgti į naujus pokyčius, įskaitant naują mokslinę ir kitą susijusią informaciją, pateiktą prieš IOTC susitikimus arba per juos, vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu lojalaus Sąjungos institucijų bendradarbiavimo principu turėtų būti nustatytos 2024–2028 m. taikytinos kasmetinio Sąjungos pozicijos tikslinimo procedūros,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Indijos vandenyno tunų komisijos (IOTC) susitikimuose, yra išdėstyta I priede.

⁽⁴⁾ 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008, nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir neregamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantys reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

⁽⁵⁾ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Sąjungos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantys reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

⁽⁶⁾ 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1006/2008 (OL L 347, 2017 12 28, p. 81).

⁽⁷⁾ 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2343, kuriuo nustatomos Indijos vandenyno tunų komisijos (IOTC) kompetencijos rajone taikytinos valdymo, išsaugojimo ir kontrolės priemonės ir iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1936/2001, (EB) Nr. 1984/2003 ir (EB) Nr. 520/2007 (OL L 311, 2022 12 2, p. 1).

⁽⁸⁾ 2019 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/860 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Indijos vandenyno tunų komisijoje (IOTC), kuriuo panaikinamas 2014 m. gegužės 19 d. sprendimas dėl pozicijos, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi IOTC (OL L 140, 2019 5 28, p. 33).

2 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi IOTC susitikimuose, kasmet tikslinama laikantis II priedo.

3 straipsnis

I priede nustatytą Sąjungos poziciją įvertina ir, kai tikslinga, ne vėliau kaip iki 2029 m. metinio IOTC susitikimo peržiūri Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

4 straipsnis

Sprendimas (ES) 2019/860 panaikinamas.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2023 m. gruodžio 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

L. PLANAS PUCHADES

I PRIEDAS

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Indijos vandenyno tunų komisijoje (IOTC)

1. PRINCIPAI

IOTC kontekste Sąjunga:

- a) užtikrina, kad IOTC priimamos priemonės atitiktų tarptautinę teisę, visų pirma 1982 m. JT jūrų teisės konvencijos, 1995 m. JT susitarimą dėl vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklų ir toli migruojančių žuvų išteklų išsaugojimo bei valdymo, 1993 m. Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (toliau – FAO) Susitarimą dėl skatinimo žvejybos laivams atviroje jūroje laikytis tarptautinių išsaugojimo ir valdymo priemonių, taip pat 2009 m. FAO Susitarimą dėl uosto valstybės priemonių;
- b) skatina siekti Susitarimo dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose, priimto pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, ir 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje nustatytų tikslų, visų pirma susijusių su jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir 30 proc. pasaulio vandenynų apsaugos ją užtikrinant saugomose jūrų teritorijose stiprinimu;
- c) prisideda prie Europos žaliojo kurso įgyvendinimo, atsižvelgiant į 2020 m. spalio 23 d. Tarybos išvadą „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, 2021 m. birželio 10 d. Tarybos išvadą „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“, visų pirma kiek tai susiję su gamtos apsauga, ir 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadą dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“, taip pat padeda siekti stipresnės Europos pasaulyje tikslo;
- d) veikia vadovaudamasi Sąjungos tikslais ir principais, įgyvendinamais vykdant bendrą žuvininkystės politiką, visų pirma taikydama atsargumo principą ir orientuodamasi į Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje išdėstytus tikslus, susijusius su didžiausiu galimu tausios žvejybos laimikiu, kad paskatintų ekosisteminio žuvininkystės valdymo metodo taikymą, kad būtų vengiama nepageidaujamos prieгаudos ir siekiama kuo labiau ją sumažinti, kad laipsniškai būtų panaikinta laimikio išmetimo į jūrą praktika ir kuo labiau sumažintas žvejybos veiklos poveikis jūrų ekosistemoms ir jų buveinėms, taip pat skatindama ekonomiškai gyvybingą ir konkurencingą Sąjungos žuvininkystę, kad būtų užtikrinamas tinkamas nuo žvejybos veiklos priklausančių asmenų pragyvenimo lygis ir atsižvelgiama į vartotojų interesus;
- e) laikosi 2012 m. kovo 19 d. Tarybos išvadų dėl Komisijos komunikato dėl bendros žuvininkystės politikos išorės aspekto;
- f) laikosi 2022 m. gruodžio 13 d. Tarybos išvadų dėl tarptautinio vandenynų valdymo siekiant saugią, apsaugotą, švarią, gyvybingą ir tvariai valdomą vandenynų ir jūrų, kiek tai susiję su jūrų biologinės įvairovės išsaugojimu;
- g) siekia, kad į IOTC priemonių rengimo etapą būtų tinkamai įtraukti suinteresuotieji subjektai, ir užtikrina, kad IOTC priimamos priemonės atitiktų IOTC susitarimo tikslus;
- h) skatina laikytis pozicijų, derančių su regioninių žvejybos valdymo organizacijų (RŽVO) geriausia praktika;
- i) siekia suderinamumo ir sinergijos su Sąjungos įgyvendinama politika, kuri yra dvišalių žvejybos santykių su trečiosiomis valstybėmis dalis, ir užtikrina derėjimą su savo kitų sričių politika, visų pirma išorės santykių, užimtumo, aplinkos, prekybos, vystymosi, mokslinių tyrimų ir inovacijų politika;
- j) siekia užtikrinti vienodas sąlygas Sąjungos laivynui IOTC susitarimo rajone, grindžiamas tais pačiais principais ir standartais, kokie taikomi pagal Sąjungos teisę, ir skatinti vienodą tų principų ir standartų įgyvendinimą;
- k) skatina IOTC veiklos, esamų RŽVO veiklos ir veiklos pagal regionines jūrų konvencijas koordinavimą ir prireikus, jei taikoma, bendradarbiavimą su pasaulinėmis organizacijomis pagal jų įgaliojimus;
- l) skatina tunų RŽVO bendradarbiavimo mechanizmus taikant vadinamąjį Kobės procesą, susijusį su tunų RŽVO.

2. GAIRĖS

Kai tikslinga, Sąjunga stengiasi skatinti, kad IOTC patvirtintų šias priemones:

- a) priemonės, kuriomis skatinamas jūrų ekosistemų ir biologinės įvairovės išsaugojimas bei atkūrimas, ir kuriomis skatinamas išteklių tvarumas, atsižvelgiant į klimato kaitos aspektus;
- b) IOTC susitarimo rajone taikytinas žvejybos išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonės, pagrįstas patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis, tokiomis kaip IOTC reguliuojamų gyvųjų jūrų biologinių išteklių žvejybos veiklai taikomi bendri leidžiami sužvejoti kiekiai ir kvotos arba pastangų reguliavimo priemonės, kuriomis siekiama, kad šie ištekliai būtų atkurti bent iki tokio dydžio, kuriam esant gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis, arba jie būtų išlaikyti bent tokio dydžio. Prireikus į tas išteklių išsaugojimo ir valdymo priemones įtraukiamos specialios peržvejojamiems ištekliais skirtos priemonės, siekiant, kad žvejybos pastangų lygis atitiktų šių išteklių atkūrimo tikslus;
- c) priemonės, kuriomis skatinamas žuvininkystės duomenų rinkimas siekiant sudaryti sąlygas atlikti patikimus išteklių vertinimus ir remiamas IOTC mokslinio komiteto mokslinis darbas bei mokslškai pagrįsti valdymo sprendimai, taip pat priemonės, kuriomis siekiama stiprinti atitikties komitetą, propaguoti reikalavimų laikymosi kultūrą ir atlikti periodines nepriklausomas veiklos rezultatų peržiūras;
- d) priemonės, kuriomis stiprinamas IOTC ir Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos šalių bendradarbiavimas, kad būtų užtikrintas nuoseklus požiūris į atitinkamų jūrų gyvūnų rūšių išsaugojimą, visų pirma duomenų rinkimo srityje, siekiant sudaryti sąlygas atlikti patikimus išteklių vertinimus;
- e) priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai (NNN) žvejybai IOTC susitarimo rajone, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, įskaitant NNN žvejybą vykdančių laivų įtraukimą į sąrašus ir kryžminį įtraukimą į kitų RŽVO sąrašus, taip pat priemonės, kuriomis skatinamas žuvų ir žvejybos produktų atsekamumas, remiantis neprivalomomis laimikio dokumentavimo sistemų gairėmis;
- f) IOTC susitarimo rajone taikytinas stebėsenos, kontrolės ir priežiūros priemonės, kad būtų užtikrintas kontrolės veiksmingumas ir IOTC priimtų priemonių laikymasis, įskaitant perkrovimo operacijų kontrolės stiprinimą, remiantis FAO neprivalomomis perkrovimo gairėmis;
- g) priemonės, skirtas neigiamam žvejybos poveikiui jūrų biologinei įvairovei ir jūrų ekosistemoms bei jų buveinėms kuo labiau sumažinti, įskaitant IOTC susitarimo rajone taikytinas pažeidžiamų jūrų ekosistemų apsaugos priemones, atitinkančias IOTC susitarimą ir FAO tarptautines giliavandenės žvejybos atvirojoje jūroje valdymo gaires, ir priemonės, padedančias išvengti nepageidaujamos priegaudos (visų pirma, be kita ko, pažeidžiamų jūrų gyvūnų rūšių) bei kuo labiau ją sumažinti ir laipsniškai panaikinti laimikio išmetimo į jūrą praktiką;
- h) priemonės, kuriomis siekiama sumažinti jūros taršą ir užkirsti kelią plastiko išmetimui į jūrą bei sumažinti jūroje esančio plastiko poveikį jūrų biologinei įvairovei ir ekosistemoms, įskaitant priemones, kuriomis siekiama sumažinti paliktų, prarastų ar kitaip į vandenyną išmestų žvejybos įrankių poveikį ir padėti tokius žvejybos įrankius identifikuoti ir ištraukti, remiantis FAO neprivalomomis žvejybos įrankių ženklavimo gairėmis;
- i) priemonės, kuriomis siekiama uždrausti žvejybą, kurios vienintelis tikslas – rinkti ryklių pelekus, ir reikalauti, kad visi iškraunami rykliai būtų su visais nepašalintais pelekais;
- j) rekomendacijas, kai tinkama ir kiek tai leidžiama pagal atitinkamus steigiamuosius dokumentus, kuriomis būtų skatinama įgyvendinti Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje;
- k) kai tinkama, bendrus požiūrius, taikytinus su kitomis RŽVO, visų pirma su tomis, kurios dalyvauja to paties rajono žvejybos valdyme;
- l) papildomas technines priemones, grindžiamas IOTC pagalbinių organų ir darbo grupių rekomendacijomis;
- m) priemonės, atitinkančias tikslus užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą.

II PRIEDAS

Kasmetinis pozicijos, kurios Sąjunga turi laikytis Indijos vandenyno tunų komisijos (IOTC) susitikimuose, tikslinimas

Prieš kiekvieną IOTC susitikimą, sušaukiamą sprendimams, turėsiantiems Sąjungai teisinę galią, priimti, imamasi veiksmų, būtinų siekiant, kad pozicijoje, kuri bus pareikšta Sąjungos vardu, būtų atsižvelgta į Komisijai pateiktą naujausią mokslinę ir kitą susijusią informaciją, laikantis I priede išdėstytų principų ir gairių.

Šiuo tikslu ir remdamasi ta informacija, Komisija, likus pakankamai laiko iki kiekvieno IOTC susitikimo, perduoda Tarybai arba jos parengiamiesiems organams rašytinį dokumentą, kuriame išdėstoma išsami informacija apie siūlomą Sąjungos pozicijos patikslinimą, kad būtų apsvarstyti ir patvirtinti pozicijos, kuri bus pareikšta Sąjungos vardu, elementai.

Jei IOTC susitikimo metu, be kita ko, vietoje, susitarimo pasiekti nepavyksta, klausimas perduodamas Tarybai arba jos parengiamiesiems organams, kad nustatant Sąjungos poziciją būtų atsižvelgta į naujus elementus.